

burde foreslaae en saadan Bestemmelse som den, at Fordelingen ligefrem stæer efter enhver Jordbrugers Hartkorn i Sognet, og man har antaget, at de Huusmænd med Hartkorn, som saaledes ville komme til at gjøre Naturalarbejde til Veie og muligt ogsaa Spanddagsarbejde, ligesaavel selv vilde kunne, naaget de ikke havde Hjoretøi, sørge for at skaffe det Arbejde, der var dem paalagt, udført ved leiede Folk, som det efter Forordningen af 29de September 1841 forudsattes, at Sognefogden kan gjøre det paa deres Vegne. Imidlertid er man, som sagt, ikke blind for, at der muligt kan stille sig praktiske Vanskeligheder iveren for at ordne Forholdet paa denne simple Maade; vi have derfor betegnet det som et Forsøg og ville afvente, hvad der muligt maatte blive indvendt mod dette Forslag, som jeg iøvrigt foreløbig vil tillade mig paa det Bedste at anbefale. Det er iøvrigt klart, at forsaavidt angaaer de jordløse Huusmænd, saa har det hverken været Meningen med Lovudkastet eller med Udvalgets Fleertals eller Mindretals Forslag at ville gjøre nogen Forandring i den Bestemmelse, som antages at følge af den gjældende Lovgivning om, at jordløse Huusmænd kunne, hvis Forstanderskaberne ikke have valgt at lade alle deres 3 Arbeidsdage anvendes til Snekastning, komme til at forrette en Arbeidsdag aarlig, men kun til Biveienes Grundforbedring. — Det Endringsforslag, der er stillet til § 8, saavel som det første af dem, der ere stillede til § 9, behøve ikke nogen nærmere Begrundelse. Derimod skal jeg tillade mig at udtale et Par Ord om det Endringsforslag, der er stillet under Nr. 28. Udvalget billiger fuldkomment, at Paragraphen har bestemt, at alle Ledde paa Amtsveiene skulle affattes. Man har ingensomhelst Betænkelighed derved, da denne Bestemmelse ikke er Andet, end hvad der allerede laa i det tidligere Lovforslag og vistnok kunde siges at være begrundet i Frdn. af 13de Decbr. 1793 § 64. Man har ligeledes fundet det rigtigt at overlade Amtsraadet at bestemme, om det vil, at alle Leddene paa Sogneveiene og Biveiene skulle affattes, eller at de, hvis der i et enkelt Tilfælde findes Betænkelighed ved at affatte dem, kun bibeholdes, mod at de Paa-

gjældende holde Vagt ved Leddet mod en Erstatning. Derimod har man ikke ganske kunnet tillade Lovudkastets Bestemmelser med Hensyn til Bestemmelsen af Erstatningens Udredelse. Der er i Udcastet henvist til Indenrigsministeriets Circulaire af 29de September 1855. Det er ikke fuldkomment klart for Udvalget, hvad dette gaaer ud paa, men Meningen synes, idet det henholder sig til Generalprocureurens Erklæring, som Udvalget har havt Leilighed til at gjøre sig bekendt med, at være, at man har villet skjelne mellem de Ledde, der ere satte, førend Biveiene ifølge Forordningen af 13de August 1841 gik over til Sogneforstanderskabets Bestyrelse, og dem, der vare satte efter den Tid, saaledes at de Ledde, der vare satte efter den Tid, strax skulde kunne fordres borttagne uden noget Vederlag, hvorimod de, der vare satte tidligere, ikke skulde kunne fordres borttagne uden Vederlag. Det er imidlertid forekommet Udvalget, at denne Afstillelse ikke havde nogen tilstrækkelig Begrundelse; hvem der har havt Bestyrelsen af Biveiene, synes at være irrelevant med Hensyn til Afgjørelsen af det Spørgsmaal, hvorvidt Vedkommende har havt Ret til at sætte Led eller ikke. Udvalget har overhovedet troet, at der kun i yderst sjældne Tilfælde og kun undtagelsesviis vilde kunne være Tale om, at en Lodseier kunde gjøre Krav paa at fordre Erstatning for Borttagelsen af et Led. Udvalget antager nemlig, at den Omstændighed, at den tidligere Lovgivning, nemlig Forordningen af 29de October 1794 §§ 8 og 9, har hjemlet Tilladelse til at sætte Ledde paa de offentlige Veie, ikke kan give de paagjældende Lodseiere nogen egentlig vel- erhvervet privatretlig Besættelse til at have disse Ledde bestandigt staaende paa offentlige Veie, saaledes at Lovgivningen ikke skulde kunne forandre dette Forhold uden at give dem Erstatning; men det synes jo at være rigtigt, at det ikke bliver de Paagjældende affaaeret at forlange dette Spørgsmaal løst ved Domstolene, og det saa meget mere, som der ganske vist kan tænkes Tilfælde, hvor Vedkommende, paa Grund af særegne Forhold, virkelig have Ret til at have Ledde og til ikke at faae saadanne borttagne uden imod Erstatning. Der kan tænkes saadanne ganske særegne Tilfælde, saaledes som